

Цимбалюк В.А.
Студентка 4 курсу, 12 групи ЦЗВФН
Бальбуза О.М.
К. психол. н.

ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДУ КАЗКОВИХ ІСТОРІЙ У ДІЯЛЬНОСТІ ПРАКТИЧНОГО ПСИХОЛОГА

У Законі України «Про освіту» зазначається, що метою освіти є всебічний розвиток людини як особистості та найвищої цінності суспільства, забезпечення здорових умов навчання та праці у навчально-виховних закладах.

Збагачення практичної психології новими засобами ефективної роботи з дітьми, передбачена, зокрема, таким напрямком, як казкотерапія, є приємним фактом останнього десятиліття.

Казкотерапія – це терапія середовищем, яку створює казковий світ історії, через яку розкриваються приховані риси особистості дитини та виникає відчуття внутрішньої безпеки

Аналіз останніх літературних джерел свідчить про те, що тема використання казкотерапії є актуальною. Проблемою визначення, особливостями застосування, впливом на особистість дітей та дорослих: І. В. Гармаш розглядає вплив казкотерапії на успішність дитини; О. І. Василевська розглядає можливості психолого-педагогічний вплив казкотерапії; О. В. Бургуї досліджував групові форми роботи казкотерапії у особистісно орієнтовному вихованні дітей, І. М. Орленко описує використання казкотерапії у онлайн просторі в інклюзивній групі та ін.. [1, с. 46–50].

Казка - це засіб роботи з внутрішнім світом дитини, дивовижний в з точки зору сили його психологічного впливу, потужний засіб розвитку. Це є психологічний зміст казок, символічне відображення психологічного явища, які роблять казку незамінним засобом впливу на людину [2, с. 30–36].

Е. Берн, описував, казкотерапію як метод завдяки якому відбувається розкриття внутрішнього та зовнішнього світу особистості, осмислення прожитого досвіду, перенесення цього досвіду на майбутнє [2, с. 30–36].

На думку В. Пропп, казкотерапія – процес формування відношень між світом казкових подій та. Особливостями поведінки дитини в реальному [2, с. 30–36]. К. Юнг у казкотерапії вбачав процес активізації внутрішніх ресурсів, прихованого потенціалу людині [1, с. 46–50].

Процес роботи з казковою історією допомагає дитині більше досягнути власні проблеми та побачити варіації шляхів їх вирішення [3, с. 66–68].

У казках можна знайти повний перелік людських проблем і шляхів їх вирішення. Казки містять інформацію про динаміку життєвих процесів. Тому казка може дати символічне попередження про те, як буде розвиватися ситуація, яка є важливою у виховній роботі [4, с. 35].

К.І.Чуковський вважав, що мета казки «полягає в тому, щоб виховати в дитині людяність – цю дивовижну здатність турбуватися про чужі нещастя, радіти чужим радощам, переживати когось чужу долю як свою. Адже казка

вдосконалює, збагачує, одушевляє психіку дитини, оскільки дитина, слухаючи казку, відчуває себе її активним учасником і завжди ототожнює себе з тими своїми героями, які борються за справедливість, добро і свобода» [4, с. 35].

Слухаючи казку, аналізуючи, обговорюючи її зміст, діти співпереживають з персонажами, висловлювати власне ставлення до них; немовлята мають імпульс, а просити допомоги, захисту та співчуття. Дуже важливо не гасити їх емоцій, не боятися «добрих сліз» дитини, а цілеспрямовано заряджати дитячу душу позитивною внутрішньою енергією. Так відбувається моральне виховання дитини здійснюється цілеспрямовано. При роботі з казкою багато форм роботи зазвичай використовується в теорії і практиці.

Однак слід підкреслити, що використання нетрадиційні форми надзвичайно важливі у вихованні, в тому числі моральному.

Аналіз наукової літератури по заданій темі дозволив зробити висновок, що моральне виховання дітей, зокрема дитини у закладах освіти, є невід'ємною та обов'язковою складовою освіти в цілому.

Реалізація завдань морального виховання забезпечується працею на казки та казкові твори, які мають відповідну мету, призначення і обслуговування. Саме за допомогою казок дитина засвоює норми соціальної поведінки, формується емоційно-вольова сфера, уявлення про добро і зло, радість і горе, різні настрої інших тощо. Багато форм і методів роботи з казкою використовуються в теорії та практиці закладів освіти різних рівнів, спеціальної педагогіки, корекційній освіті.

Центральним у корекційному вихованні школярів є оптимізація дитячої діяльність. Метод казкотерапії дозволяє вирішити ряд проблем, які виникають у дітей різного віку. Процес казкотерапії дозволяє дитині актуалізувати та усвідомити свої проблеми, а також побачити різні шляхи щоб їх вирішити.

Список використаних джерел

1. Бальбуза О.М. Використання методів арт-терапії у інклюзивній середовищі. *Нове та традиційне у дослідженнях сучасних представників психологічних та педагогічних наук: Збірник тез наукових робіт учасників міжнародної науково-практичної конференції* (м. Львів, 27-28 березня 2020р.). Львів: ГО «Львівська педагогічна спільнота», 2020. Ч.1. С.46–50.
2. Василевська О.І. Казкотерапія як засіб психолого-педагогічного впливу. *Науковий часопис НПУ імені М.П.Драгоманова. Серія 12: Психологічні науки*. 2012. Вип. 39. С. 30–36.
3. Фрадинська А.П., Лазаревська Ю.В. Казкотерапія, як засіб психокорекції емоційної сфери молодших школярів. *Збірник наукових праць Хмельницького інституту соціальних технологій Університету Україна*. 2015. № 10. С. 66–68.
4. Kazachiner O., Boychuk Yu., Halii A. Fairy-tale therapy: scientific and methodical aspects. Monograph. Primedia eLaunch, Boston, USA, 2022. 142 p.